

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 137/2020-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky uzneseniami Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Co 334/2018 a sp. zn. 2 Co 335/2018 z 28. decembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) uzneseniami Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 334/2018 a sp. zn. 2 Co 335/2018 z 28. decembra 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupuje v procesnom postavení žalobcu v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 7 C 201/2014 proti žalovanému Detektívna informačná služba, s. r. o., Antona Bernoláka 51, Žilina, IČO 36 385 832. Predmetom konania má byť zneužitie osobných údajov žalovaným. V tejto veci bolo začaté aj trestné stíhanie vedené Krajskou prokuratúrou v Žiline pod č. k. 3 KPt 286/14/5500-8 z 30. júna 2014, avšak nebolo dokončené. Sťažovateľ proti napadnutým uzneseniam krajského súdu podal sťažnosť – dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uzneseniami sp. zn. 8 Cdo 109/2019 a sp. zn. 8 Cdo 110/2019 odmietol, pretože sťažovateľ nebol zastúpený advokátom. Uznesenia sťažovateľ prevzal 19. júla 2019. Z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu má nastúpiť na nemocničnú liečbu a dali mu odklad na 3 dni. Nemá advokáta, pretože advokát, ktorý prijal jeho zastupovanie na ústavnom súde proti tomu istému žalovanému vo veci diskriminácie, ho podviedol, zobral zastúpenie, peniaze a vôbec neopravil petit, aby ústavná sťažnosť bola prijatá na preskúmanie. Sťažovateľ žiada o čas na doplnenie, spracuje aj petit po návrate z nemocnice.

3. Ústavná sťažnosť po jej doručení nebola pridelená sudcovi spravodajcovi. Plénum ústavného súdu prijalo 16. októbra 2019 Dodatok č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa čl. X bodu 5 rozvrhu práce veci, ktoré neboli v období od 17. februára 2019 do 16. októbra 2019 pridelené sudcom spravodajcom, boli prerozdelené náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov medzi sudcov menovaných do funkcie 10. októbra 2019. Ústavná sťažnosť bola pridelená sudcovi spravodajcovi [REDACTED] a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce bola

prejednaná vo štvrtom senáte ústavného súdu, ktorý pracuje v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu), Libor Duřa a Ladislav Duditř (členovia senátu).

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

4. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorý okrem iného upravuje podrobnosti o konaní pred ústavným súdom.

6. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

7. Ústavný súd podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,

- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, ak odsek 2 alebo § 35 neustanovuje inak.

9. Podľa § 39 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak tento zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, a podpis.

10. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

11. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať

- a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody,
- b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody,
- c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí,
- d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

12. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie

nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

13. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ vo svojom podaní neuviedol žiadne právne relevantné skutočnosti svedčiace o porušení ním označeného základného práva, ktoré by mohli byť predmetom rozhodovania ústavného súdu. Opis skutkových udalostí v jeho podaní je taký neúplný (fakticky celkom absentuje), že ústavný súd by ani pri najlepšej vôli nedokázal identifikovať akékoľvek porušenie základných práv. V podaní absentuje právne relevantný petit (východisko pre rozhodnutie ústavného súdu), resp. návrh, akého rozhodnutia sa sťažovateľ domáha, vymedzený presne, určito a zrozumiteľne takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci. K ústavnej sťažnosti neboli pripojené kópie právoplatných rozhodnutí, ktorými malo dôjsť k porušeniu základného práva, a plnomocenstvo na zastupovanie sťažovateľa advokátom.

14. Ústavný súd dodáva, že podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a w) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až v) zákona o ústavnom súde ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

15. V tejto veci sťažovateľ nie je zastúpený advokátom a nežiadal o jeho ustanovenie. Ak sťažovateľ podá ústavnú sťažnosť bez toho, aby k nej pripojil plnomocenstvo pre advokáta, a s prípadnými ďalšími chýbajúcimi náležitosťami, je postup ústavného súdu v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde aj v rámci jeho reštriktívneho výkladu v zásade a spravidla na mieste (m. m. II. ÚS 238/2019, II. ÚS 277/2019).

16. Ústavný súd však v okolnostiach daného prípadu nevyzýval sťažovateľa na odstránenie všetkých nedostatkov ústavnej sťažnosti spočívajúcich v jej nedostatočnom odôvodnení, v absentujúcom petite ústavnej sťažnosti, v nedostatku plnomocenstva na zastupovanie sťažovateľa advokátom a v absencii príloh v podobe právoplatných rozhodnutí. Dôvodom je, že tu je dôvod na odmietnutie jeho ústavnej sťažnosti pre oneskorenosť podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

17. Ústavný súd získal z verejnej databázy rozhodnutí najvyššieho súdu dostupnej na jeho internetovej stránke uznesenie sp. zn. 8 Cdo 109/2019 z 29. mája 2019, z ktorého zistil, že ním boli odmietnuté dovolania sťažovateľa proti uzneseniam krajského súdu sp. zn. 2 Co 334/2018 a sp. zn. 2 Co 335/2018 z 28. decembra 2018, pretože nebol zastúpený advokátom a dovolania neboli spísané advokátom. Krajský súd uznesením sp. zn. 2 Co 334/2018 z 28. decembra 2018 odmietol odvolanie žalobcu proti uzneseniu okresného súdu č. k. 7 C 201/2014-49 z 26. júna 2018. Uznesením sp. zn. 2 Co 335/2018 z 28. decembra 2018 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 7 C 201/2014-55 zo 4. októbra 2018. Obidve napadnuté uznesenia nadobudli podľa zistenia ústavného súdu právoplatnosť 4. marca 2019.

18. Právna úprava zachovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti v § 124 zákona o ústavnom súde vychádza z účelu zachovania základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy v tom zmysle, že ak bol proti rozhodnutiu všeobecného súdu podaný mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie), tak lehota na podanie sťažnosti

vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

19. Princíp zachovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti po podaní dovolania aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ako aj zákonná úprava upravujúca plynutie lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku však v každom prípade predpokladajú riadne využitie príslušného mimoriadneho opravného prostriedku. O riadnom využití mimoriadneho opravného prostriedku však nemožno hovoriť v prípade, ak je podaný neoprávnenou osobou, je podaný po lehote, je podaný bez povinného právneho zastúpenia advokátom, prípadne ak je podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému právna úprava možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťa. V opačnom prípade by totiž bola pripustená možnosť špekulatívneho predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 91/2019).

20. O takýto prípad ide v preskúmvanej veci. Obidve dovolania sťažovateľa proti napadnutým uzneseniam krajského súdu boli totiž odmietnuté z dôvodu, že dovolateľ nebol zastúpený v dovolacom konaní advokátom a dovolanie nebolo spísané advokátom. Podanie dovolania, ktoré bolo odmietnuté z procesných dôvodov zavinených dovolateľom nerešpektujúcim zákonné požiadavky na náležitosti dovolania, o ktorých bol navyše riadne poučený, nemôže mať vplyv na zachovanie zákonnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutým uzneseniam krajského súdu.

21. Napadnuté uznesenia krajského súdu podľa zistenia ústavného súdu nadobudli právoplatnosť 4. marca 2019. Ústavnú sťažnosť bolo možné podať len do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti, tzn. do 4. mája 2019. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 11. septembra 2019, teda celkom zjavne po uplynutí lehoty dvoch mesiacov od právoplatnosti napadnutých uznesení krajského súdu.

22. Ústavný súd neakceptoval žiadosť sťažovateľa o poskytnutie časového obdobia na doplnenie petitu ústavnej sťažnosti, pretože pri jej oneskorenom podaní by ani doplnenie nič nezmenilo na výsledku jej predbežného prerokovania.

23. Z uvedených skutočností teda jednoznačne vyplýva, že ústavná sťažnosť bola podaná zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty, ktorú ustanovuje zákon o ústavnom súde na jej podanie, preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu